

DÉLVIDEK

ZOMBOR, 1942 június 26.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 142. sz.FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDORElőfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. t. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

A németek elfoglalták Kupjanszko

Charkovtól keletre többnapos harc során nagy szovjet erőcsoport semmisült meg, 21.800 bolsevista katona fogságba esett, a németek 100 páncélost és 250 löveget zsákmányoltak nagymennyiségű hadianyagon kívül / Volchovnál részekre szaggatták a gyűrűbezárt vörös csapatokat, Szebasztopolnál további német térnyerés / Az egyiptomi előnyomulás nagy lendülettel folyik / Churchill és Roosevelttel bizottságot alakított az egyiptomi veszély elhárítására

A háromhatalmi egyezmény nagy hadisikerrel, amelyek megváltoztatták Európa, Északafrika és a Távolkelet arculatát, további messzemenő politikai eseményeket érlelnek. A harctéri események politikai következményei főleg azokban a népekben érlelik meg a cselekvés szükségességének gondolatát, amelyek már régóta törekednek szabadságuk és függetlenységük megszerzésére. Elsősorban Indiát és az arab államokat említjük ebben a vonatkozásban.

A japánok indiai hadműveleteiről az utóbbi időben alig érkeznek hírek. Mindez arra enged következtetni, hogy a japán hadvezetőség ki akarja használni azokat a politikai erőket, amelyek az indiai nép elégedetlenségében és szabadságvágyában rejlenek és meg akarja várni az indiai fejleményeket, amelyek már előre vetik árnyékukat. Hatalmas tömegmozgalommá fejlődik a Gandhi és Bose által különböző módszerekkel, de egy cél érdekében kifejtett és a hinduk széles rétegeinek angol-ellenes magatartására épített akció, amely végső kifejlődésében jelentős mértékben fog hozzájárulni azokhoz a japán módszerekhez, amelyek előbb-utóbb az ázsiai kontinensnek az angolszászoktól való teljes megtisztításához vezetnek.

Az egyiptomi

hadjárat viszont az arab kérdést veti fel minden eddiginél nagyobb erővel. Az elnyomott arab világ Rommel északafrikai sikereinek arányában látja közeledni céljainak megvalósulását. Ez az oka annak, hogy Tobruk eléstét kitérő lelkesedéssel üdvözölték mindazok az arab körök, amelyek ettől a háborútól az arab világ függetlenségének megvalósulását remélik.

A Bud. Tud. jelentésében közli, hogy Rommel északafrikai sikerrel teljesen megváltoztatták az északafrikai és földközítengeri helyzetet úgy katonai, mint politikai vonatkozásban. Az angolok súlyos dilemma előtt állanak. Egyiptomi helyőrségek, noha jelentős erőt képviselnek, nem elegendők Egyiptom megvédésére, az egyiptomi hadsereget nem használhatják fel, mert megbízhatatlansága miatt már korábban leszerelték, a szíriai, iraki, iráni és transzjordániai haderők elvonása és Északafrikába való szállítása pedig tápot adhat az arab függetlenségi mozgalmak felélékülésének, de veszélyeket rejt magában a kaukázusi német és indiai japán előnyomulás sikere

esetén is. A kilencedik és a tizedik angol hadsereg állomásozik a Középkeleten, ezt kellene Északafrikába szállítani, ha nem fenyegetne bonyaldalmakkal az angol fennhatóság alatt álló államokban.

Amíg

a hármasegyezmény hatalmának hadisikerrel ilyen bonyolult helyzetet teremtettek angol szempontból, addig az angolszászok továbbra is csak a tervezetéseknél és tanácskozásoknál tartanak.

Churchill a Fehér Házban tartott konferencián bővebb nyilatkozatot tett az északafrikai helyzetről és beismerte, hogy az napról-napra rosszabbodik. Early, Roosevelttel személyi titkára a sajtókonferencián kijelentette, hogy Roosevelttel és Churchill

legutóbbi tanácskozásainak tárgyát csaknem kizárólag az északafrikai helyzet képezte. Különleges bizottságokat alakítottak azzal a feladattal, hogy dolgozzák ki Egyiptom és a Közelkelet védelmének terveit és találják meg a lehetőséget a tengely előnyomulásának megakadályozására.

Washingtonban kijelentették még, hogy amerikai csapatok állanak készen az európai arcvonalra való szállításra. Amerikai hír szerint az a feladatuk, hogy alkalmas időben megvalósítsák a második arcvonal teremtését.

A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint a hadügyminisztérium közölte, hogy az északamerikai csapatok európai hadműveleti övezetének parancsnokává Dwight D. Eisenhower vezérőrnagyot nevezték ki.

Német hadijelentés

Berlin, június 26.

A vezéri főhadiszállás pénteki hadijelentése közli, hogy a szebasztopol-i erőövezetben német és román csapatok kemény küzdelemmel, nehéz terepen több beépített magaslati állást vettek birtokukba.

Charkovtól délkeletre a német és román csapatok átkaroló vállalkozással nagy ellenséges erőket kerítettek be és semmisítették meg. Az ellenség különösen nagy veszteségeket szenvedett ebben a csatában. 21.827 szovjet katona német fogságba került. A németek zsákmányoltak, illetve megsemmisítettek 100 páncélost, 250 löveget, sok gépjárművet és hatalmas mennyiségű hadianyagot.

A középső arcvonal mögöttes területein a német csapatok kivetették beépített állásaikból a szovjet csapatokat, elfoglaltak 118 kiserődöt és nagy zsákmányt ejtettek. Az ellenség ellentámadási kísérlete kudarcba fulladt.

A volchovi szakaszon a német erők kisebb egységekre szaggatták szét a bekerített ellenséges erőket.

A finn öbölben német harci erők elsüllyesztettek egy szovjet tengeralattjárót és 2 teherhajót.

A német légi erők nagy erővel bombázták a Volga felső és középső folyása vidékén fekvő szovjet katonai célpontokat, valamint a moszkvai körzet vasutvonalait.

A Szovjet 10 nap alatt 468 repülőgépet vesztett 47 elveszett német géppel szemben.

Északafrikában a német és olasz csapatok folytatják az előnyomulást kelet felé.

Az angol légi erők péntekre virradóra északnyugati német tartományok polgári lakónegyedeit támadták, különösen pedig Brémát. A polgári lakosságnak veszteségei vannak. A légvédelem 52 angol gépet lőtt le.

Az afrikai harcok

Róma, június 26.

Az olasz főhadiszállás pénteki hadijelentése közli, hogy a német és olasz csapatok folytatják az ellenség üldözését és gyorsan nyomulnak előre kelet felé

Ujvidék

ünnepi hetet rendez. Egy egész héten keresztül Ujvidék felé fordul az ország egész területéről vendégek tartózkodnak Ujvidéken, hogy megnézzék mit tud és hogyan él ez a déli magyar végvár, hogy megtanulják szeretni és becsülni azt a munkát, amelyet ez a lüktető életű bácskai nagyváros kifejt. És Ujvidék a nagy gonddal, hozzáértéssel és dicséretes összefogással megrendezett ünnepi hét keretében meg fogja mutatni magát. Az egész ország látni fogja, milyen élet revaló, milyen cselekvőképesség és milyen fejlődésre hivatott ez a város. Ezt harsogja az ünnepi hét műsora, a sajtóközlemények, a rádió, amely az ország legelrejtettebb zugába is elviszi az ujvidékiek élniakarásának híretét.

Ujvidék az első a visszatért délvidéki városok közül, amely ilyen ünnepi hét keretében hívja fel munkájára, életére, problémáira és akarására az ország figyelmét. Ezen nem csodálkozunk, hiszen a múltban is annyiszor bizonyította be Ujvidék, hogy ott nem hiányzik a kezdeményező képesség, ott nem vitáznak a cselekvésről, hanem hatalmas akarások feszülnek az élet felé: ennek köszönheti szinte nagy városias, pezsgő életét, rengeteg iparüzemét, eleven kereskedelmét, nagyfokú fejlődését. Egyesek attól rettegtek, hogy Ujvidék a felszabadulás után, azért, mert megszűnt közigazgatási székhely lenni, mert természetes gazdasági hátterét, a Szerémséget levágták, vissza fog fejlődni. Ez meg is történe, ha Ujvidékben nem volna annyi életrevalóság, mozgékony és találékonyság. De szerencsére van!

Amikor ösztöntől örülünk Ujvidék életrevalójának, önkéntelenül vetődik fel a gondolat: miért alszik Zombor? Vagy ráérünk arra még?...

Ara 10 fillér

ARENA MOZI

TELEFON: 328

CSÜTÖRTÖK—VASÁRNAP

Tökéletes férfi

Végig szórakoztató film. Főszerepben:

**JÁVOR PÁL, SIMOR ERZSI,
BILICSI TIVADAR, PETHES SÁNDOR**

Pótműsor: magyar és olasz híradók.

INVÁZIÓ MÁLTA ELLEN?

London, június 26.

(NST) Angol körökben fokozódó aggodalommal figyelik a Málta szigete ellen irányuló német légitámadások fokozódó hevességét és a sziget sorsáért aggódnak. Míg az angol sajtó leg több katonai szakértője ebben csak annak je-

lét látja, hogy a tengelyhatalmak ezekkel a légitámadásokkal akarják fedezni a Földközi tengeren áthaladó hajókaravánjaikat, addig a Daily Express katonai munkatársa azt a felfogást vallja, hogy Kesseling tábornagy meg akarja törni Málta ellenállóerejét és támadásaival a sziget invázióját készíti elő.

KOZÁKOK LÁZADÁSA A KAUKÁZUSBAN

Berlin, június 26.

Megbízható hírek szerint a Kaukázusban lázadások törtek ki és az ottani kozákok jó része az erdőkre és a hegyek közé vonult. Onnan időközönként kitérnek és szovjet csapatkötelékeket támadnak meg. A lázadások hírét a szovjet lapok is közlik, azonban csak abban a formában emlékeznek meg róla, hogy ezen a területen nagyon sokan „erőszakkal bujnak ki a katonai kötelezettség teljesítése alól”, vagyis rengeteg katonaszökevény tartózkodik a Kaukázusban azon a területén, melyet gyűjtő szóval Terek néven ismernek. Ugyancsak lázadások törtek ki a kubáni kozások között is.

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

CSÜTÖRTÖK—VASÁRNAP

Bókai János regénve filmen

Karosszék

Főszerepben:

**RAJNAY GÁBOR SZELECZKY ZITA,
SZILASSY LÁSZLÓ, LATABÁR K.**

Pótműsor: magyar és olasz híradók.

nak a zsidók. A bulgáriai zsidók károsan befolyásolják a nép erkölcsi magatartását, ezért szükség van arra, hogy kitelepítsék őket a bolgár lakosság közül és gettókba zárják.

A vita során öt képviselő, közöttük három kormánypárti a javaslat ellen szólalt fel és közölte, hogy nem fogadja el a javaslatot, mert azt nem tartja elegendőnek a zsidó kérdés megoldására. Hangoztatták annak szükségét, hogy a kormány teljesen és véglegesen oldja meg a zsidókérdést.

A németek elfoglalták Kupjanszskot**21.800 fogoly 100 páncélos és kétszázötven löveg jutott német kézre**

Berlin, június 26.

A vezéri ionadszállásról közli a Német Távirati Iroda, hogy a német csapatok elérték Kupjanszsk fontos stratégiai pontot, amely 100 kilométernyire fekszik délkeletre Charkovtól. A sikeres hadművelet során 21.800 szovjet katona fogságba esett. A németek zsákmányoltak vagy elpusztítottak 100 páncélost és 150 löveget.

A bolsevista parancsnokság ismételtentelente, hogy a szovjet csapatok partraszállást hajtottak végre a szebasztropoli erők tehermen-

tesítésére. Illetékes német helyen erélyesen cáfolják ezeket a szovjet álhíreket.

Charkovtól keletre 200 német harci-kocsi részt tört a szovjet vonalban**Oskolj vidékén folynak a harcok**

Róma, június 26.

A Popolo di Roma jelenti, hogy bár keleten még nem indult meg az általános támadás, Charkovtól keletre nagyarányú hadműveleteket folytat a német hadsereg, amely úgy területi kiterjedésben, mint a résztvevő erők tekintetében egyre jobban kiszélesedik. A német támadás főiránya Oskolj és Kupjanszsk, azon a vasútvonalon, amely Charkovtól Vorosilovszkba vezet. Kupjanszsknak nagy stratégiai fontossága van.

A német támadás célja Berlin szerint az ellenséges erők megsemmisítése. A németek folytatják a bekerített ellenség felmorzsolását és

a hadműveletek nyomán további jelentős események várhatók. A szovjet hadseregpáncsnokság legutóbbi jelentése beismeri, hogy kétszáz német tanknak sikerült részt ütnie a szovjet védelmi állásokban, aminek az lett a következménye, hogy a szovjet erők itt visszavonulást hajtottak végre.

Az ellenség különböző megjegyzéseket fűz a Charkovtól keletre megindult német támadáshoz, ezek azonban csak találgatások. A német hadvezetőség nem árulja el célját mindaddig, amíg a hadműveletek be nem fejeződtek.

Egyiptomi repülőtereket és anyagraktárakat semmisítették meg a német bombák

Berlin, június 26.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német légierők nagyarányú légitámadásokat intéztek az egyiptomi brit célpontok ellen. Nagy ereddémmel bombáztak vasúti berendezéseket és olyan anyagraktárakat Marsa Matruhtól keletre, amelyek védelmére az ellenség berendezke-

dett. Marsa Matruh és Fuga közelében négy repülőteret árasztottak el bombákkal és súlyos találatokat értek el földön veszteglő gépeken, anyagraktárakon, legénységi szállásokon és sátrakon. A vadászgépek légharcban három brit gépet lőttek le.

Bréma felett 30 angol repülőgépet lőtt le a német légvédelem

Berlin, június 26.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy az angol légierők péntekre virradóra Németország északi tartományának polgári célpontjaira, különösen Brémára dobtak sok romboló és gyújtó bombát. Több ház összeomlott, vagy megrongá-

lódott és a polgári lakosságnak áldozatai vannak. Az eddigi jelentések szerint a német légvédelem 30 brit repülőgépet lőtt le, de számolni lehet további angol veszteségekkel is.

A Nyugatnémetország ellen intézett zavaró légitámadások hatástalanok maradtak.

Gettókba zárják a bulgáriai zsidókat, mert károsan befolyásolják a polgári lakosság erkölcsi magatartását

Szófia, június 26.

Gabrovski bolgár belügyminiszter a parlament tegnapi ülésén nagy beszédben indokolta meg, miért van szükség arra, hogy a kormány

teljhatalmat kapjon a zsidó kérdés megoldására. Hangoztatta, hogy az érvényben lévő zsidótörvény nem hozott eredményt, mert rengeteg olyan kiskapuja van, amelyeken keresztül csusz-

Salazar a portugál semlegességről

Lisszabon, június 26.

Salazar portugál miniszterelnök tegnap este rádióbeszédet mondott, amelyben vázolta politikájának alapelveit.

Beszédének külpolitikai részében hangoztatta, hogy Portugália gondosan ügyel arra, hogy megtartsa semlegességét. Vázolta azokat a nehézségeket, amelyekkel annak az országnak meg kell küzdenie, amely távol akarja magát tartani a háborútól. A semlegesség nem kényelmes álláspont — mondotta — és csak addig előnyös, amíg a nemzet érdekeit szolgálja, vagy ha több lehetőség van, amíg a nemzet érdekeit a legjobban szolgálja. Sohasem végleges álláspont a semlegesség, mert függ a körülményektől és nemcsak a szándéktól, hanem a tényektől is függ.

Nagy figyelmet keltenek a Szentszék és Spanyolország tárgyalásai

Róma, június 26.

Serano Sunner spanyol külügyminiszter több napi római tartózkodás után tegnap visszautazott Spanyolországba. Bucsúztatására megjelent a pályaudvaron Ciano gróf olasz külügyminiszter, több magasrangú olasz személyiség, valamint a római és vatikáni spanyol követség vezetői.

Vatikáni körökben meglepetést és nagy figyelmet keltett az a körülmény, hogy Öszent-sége XII. Pius pápa, annak ellenére, hogy még nem gyógyult fel, fogadta és hosszú megbeszélést folytatott Serano Sunner spanyol külügyminiszterrel, aki a pápánál tett látogatása után Maglione bíboros államtitkárral tárgyalt. Mind-ebből arra következtetnek vatikáni körökben, hogy Sunner látogatása alkalmával megbeszéltek valamennyi kérdést, amely a Szentszék és Spanyolországot érdekli.

GÖRÖG MUNKÁSOK MENNEK NÉMET-ORSZÁGBA

Athén, június 26.

A görög munkaügyi miniszter közlése szerint július elején újabb görög munkás és munkásnő csoportok mennek Németországba. Athénből eddig 1.500 görög munkás utazott Németországba. Valamennyien azt írják haza, hogy ugyanazokat a jogokat és munkabérekét élvezik, mint a német munkások.

A NÉMET TENGERALATTJÁRÓK EL-SÜLLYESZTIK A MEGSEMMISÍTÉSUKRE KIKÜLDÖTT AMERIKAI HAJÓKAT

Amsterdam, június 26.

Az északamerikai tengernagyi hivatal hivatalos jelentése szerint az utóbbi időben két olyan hajó süllyedt el az amerikai parti vizeken, amelyeket azért küldtek ki, hogy semmisítsék meg a tengely tengeralattjáróit.

Az olasz gyorsnaszádok megbénították a szovjet hajók forgalmát a Fekete tengeren

Róma, június 26.

A Stefani iroda közli, hogy az olasz gyorsnaszádok csak rövid idő óta tartózkodnak a Fekete tengeren, de már is messzemenő jelentőségű hadműveleteket hajtottak végre. Eddig két tengeralattjárót, egy 15.000 tonnás lőszer szállító és egy hatezer tonnás hadianyagszállító hajót semmisítettek meg. Két hét óta tartózkodnak a

feketetengeri vizeken és ez alatt az idő alatt alapjában változtatták meg a helyzetet. Amíg eddig szabadon közlekedhettek a szovjet hajók, most egyetlen utat sem tehetnek meg anélkül, hogy az olasz gyorsnaszádok ne támadnák meg őket. Az olasz gyorsnaszádok jelenléte arra kényszeríti a Szovjetet, hogy nagyszámu hadihajóval kísértesse karavánjait

Gyásznap Kassán

Kassáról jelentik: Kassán pénteken a város múltévi bombázásának évfordulója alkalmából gyásznapot tartottak. A gyásznapra Kassára utazott vitéz Lukács Béla tárcanélküli miniszter is, aki ünnepi beszédet mondott.

Az ünnepséget a helyőrség, a város községe és a póstaigazgatóság rendezte meg az egy év előtti bolsevista orvtámadás áldozatainak emlékére. Délelőtt 9 órakor valamennyi keresztény felekezetű templomba istentisztelet volt, fél tízenegykor pedig megtartották a gyászünnepeket az Országzászló téren.

Vitéz Lukács Béla miniszter beszédében emlékeztetett arra, hogy ez egy év előtti kihívó bolsevista orvtámadás tette szükségessé, hogy a magyar nemzet fegyverrel válaszoljon a fegyveres erőszakra és belépjen a háborúba, amivel egyúttal barátai iránti hűségét is kifejezésre juttatta.

Hangoztatta a miniszter, hogy a honvédség nem imperialista célokért küzd, bennünket sohasem vezetett ilyen cél és mindig legmaradtunk a vértel megszentelt magyar élettérben, a szentistváni határok között. Ez a harc a magyarság védelmi harca, amely az európai szolidaritás jegyében folyik a vörös rém ellen. Egy év óta minden téren nagy erőfeszítéseket tesz az ország és ezeket az erőfeszítéseket, amelyeket a győzelem érdekében fejtünk ki, mindaddig folytatjuk, amíg a világ zsidóságának reményességét, a világ pusztulására törő vörös bolsevizlus meg nem török.

Beszélt a miniszter arról, hogy Csehország nem maradhatott fenn, mert mesterseges tákolmány volt, politikája az erkölcs telen békeszerződésekből táplálkozott és szálláscsinálója volt a kommunizmusnak.

A továbbiakban hangoztatta a miniszter, hogy önvédelmi harcunkban továbbra is meggyőződéssel, hittel és elszántsággal tartunk ki és Magyarország megnagyobbodva halad nagy történelmi céljai felé.

A nagyvilágból

Svédország a parttól 20 kilométeres sávban repülőgépekkel kísérteti kereskedelmi hajóit, te kinttel arra, hogy hajóit többször érte támadás a szovjet tengeralattjárók részéről.

Zsidó vállalati vezetők, igazgatók, kereskedők és földbirtokosok szereztek hamis keresztlevelet a Dohány-utcai zsinagógában

Budapestről jelentik: A főkapitányság bünyügyi osztályán két hét óta éjjel-nappal folyik a hamis keresztlevél-ügyben a gyanúsítottak kihallgatása. A Szlovákiából beszivárgott zsidókon kívül

ügynevezett „előkelő” pesti zsidók is kerültek a főkapitányság 200-as cellájába.

Az előállítottak között sok ismert alakja van a zsidó közgazdasági világnak, akik abban a tévhitben ringatták magukat, hogy hatalmas vagyonuk és előkelő állásuk mentesítik őket minden zaklatástól és a bünyügyi eljárástól. A rendőrtisztek több ismert zsidó vállalati vezetőt, igazgatót, kereskedőt és földbirtokost hallgattak ki, akik mind „keresztvíz nélkül” lettek keresztények. Az egyik földbirtokos 5000 pengőért szerzett hamis keresztlevelet.

Nagy feltűnést keltett egy ismert vezérigazgató előállítása,

aki sósfürdői hétszobás villájából került letartóztatásba. A házkutatás folyamán nemcsak a hamis keresztleveleket találták meg, hanem hatalmas élelmiszerraktárt fedeztek fel, mázsaszámra volt elrejtve a liszt, zsir, cukor és a konzerv.

A házkutatást végző detektívek a felfedezéstől soronkívül tettek jelentést a gazdasági rendőrségnek.

A nyomozás megállapítása szerint

Eperjes és Ungvár között folyt a legnagyobb átszivárgás.

Eperjesen egy jól megszervezett „turistagárda” működik, ezek kizárólag zsidócsempészéssel foglalkoznak és éjszakánként 50 pengőért vezetik át a határon a kitoloncolt, nemkívánatos ele-

mekeket. A toloncházból és a főkapitányságról pénteken reggel kísérték ki az egyik fővárosi pályaudvarra az első zsidószállítmányt. Ötven turnusokban toloncolják ki ezeket a nemkívánatos elemeket s minden nap három-négy turnust szállítanak ki az országból.

A főkapitányságon szakadatlanul folyik az előállítottak kihallgatása s eddig közel kétezer személyt állítottak elő kihallgatás végett a bünyügyi osztályra.

Németország és Olaszország hatalmas csoporttal képviselteti magát a debreceni Nyári Egyetemen

A debreceni Nyári Egyetem iránt egész Európában nagy érdeklődés nyilvánul meg. A szövetséges Németország és Olaszország hatalmas csoporttal képviselteti magát a debreceni Nyári Egyetemen. Német részről a birodalmi diákvezérség berlini központja, olasz részről pedig magyarbarát ifjusági egyesületek végzik a csoportszervezési munkálatokat, de eljönnek a nyáron Debrecenbe Bulgária, Svájc, Portugália, Horvátország és Szlovákia értelmiségének képviselői is. Tehát augusztusban Európa szellemi élgárdájának nagyjelentőségű nemzetközi találkozója lesz Debrecenben.

Belföldön is nagy érdeklődés kíséri a Nyári Egyetem munkáját, különösen a visszacsatolt területek magyarsága részéről. Magyar viszonylatban főleg az kölcsönöz nagy jelentőséget a Nyári Egyetemen, hogy magas kormányzati szervek fontos tanfolyamok rendezését bízták erre a kitűnő magyar intézményre, így pl. sájtó-, német nyelvi továbbképző és kisebbségi tanfolyamot rendeznek Debrecenben augusztus első három hetében. Előközintézmények, pénzintézetek és nagy magánvállalatok érdemesebb tisztviselőiket jutalmazták azzal, hogy kiküldik a debreceni Nyári Egyetemre. A magyar és külföldi hallgatók a debreceni program befejezése után egy hetet töltenek Budapesten a Szent István-heti ünnepek alkalmával.

A bácsalmási Legényegylet jubileumi ünnepe

A Bácsalmási Kat. Legényegylet és Leány Klub az idén ünnepli tiz éves évfordulóját. A jubileumi ünnepség sorrendjél az elnökség most összeállította és a környékbeli összes Legényegyleteket meghívta. Már is több mint tiz Legényegylet jelentette megjelenését és küldöttséggel való képviseltetését. Eddig a következő Legényegyletek jelentették be részvételüket a bácsalmási legényegyleti napon: Szabadka, Baja, Zombor, Szeged, Kiskunhalas, Apatin, Bezdan, Kula Jánoshalma és Obecse, de másuttas van még további bejelentésekre is.

A vendégeket vasárnap regge 6 órakor fogadják az állomáson, majd zeneszó mellett vonultak be az egyleti helyiségbe. Nyolc órakor mise lesz a templomban, a misét vitéz Pinter József országos elnök celebrálja. Utána a Hősök Emlékművének megkoszorúzása következik. Tiz órakor a Legényegylet nagytermében díszközgyűlés, tagavetés, délben közebéd. Délután a Legényegylet kellemes és árnyak udvarhelyiségében kuglizás, közös szórakozás, zene stb. Este ugy a vidékiek, mint a helybeliek közreműködésével műsoros est az egyület nagytermében. A műsoron közreműködik a bácsalmási szalonzenekar is. A vendég egyletek műkedvelői szindarabokat, jeleteket, táncokat mutatnak be.

Magára gyujtotta az ágyat egy beteg asszony

Szolnokról jelentik: Gál Pálné 60 éves kunszentmártoni asszony már több mint egy éve ágyban fekvő beteg volt. Súlyos betegsége annyira elkeserítette, hogy magára gyujtotta ágyát. Súlyos égett sebei be rövidesen behalt. (MTI)

Szórol-Szórd

DÉLVIDÉK

A zsinagóga rémregénye

A rendőrség ébersége bámulatosan rövid idő alatt felgöngyölítette azt a keresztlevél hamisító bandát, hogyha úgy tetszik: bünszövetkezetet, amely a Szlovákiából érkező gyorsvonaton árjásította és keresztényesítette az onnan menekülő és hozzánk betolakodni kívánó legelvetemültebb zsidókat. A hatóság munkája valóban elismerésreméltóan gyors volt, mert hiszen alig egy héttel azután, hogy nyilvánosságra kerültek ezek a botrányos és szinte hihetetlenül hangzó tömeges hamisítások: — az első kitoloncolandó csoportok már oda is kerültek a szlovák határra.

Amikor megemlékezünk itt, ebben a rovatban külön — és a hiteles tudósításokat kommentáló — megjegyzésekkel, akkor elsősorban az a szempont vezet bennünket, hogy ismételtén rámutassunk ezzel az ügyel kapcsolatban a zsidóság számos és szerteágazó büneinek sokaságára, főleg pedig arra „falazó” játékra, amelylyel ez a fajta a legkritikusabb pillanatokban sem tagadja meg önmagát. Amint a tudósításokból most már egészen nyilvánvaló, a keresztény nemzeti magyar közvélemény előtt: — a keresztlevélhamisítások börténje valójában az ország legnagyobb és minden esetre „legelőkelőbb” zsidó templomának, a dohányutcai zsinagógának előcsarnoka, és a zsinagógát körülvevő árkaos folyosói voltak. — A tömegek e „meg” szentelt csarnokban a szó szoros értelmében sorban álltak a hamis keresztlevelekért, amelyek hamis belépőjegyet jelentettek számukra az ország törvényei által nekik tilos területekre. Miután soha, pillanatig nem vizsgáltuk és nem bíráltuk a zsidóságot felekezeti, hanem csakis kizárólag faji alapon: ezuttal sem kívánunk levonni nagyon is kézenfekvő következtetéseket ezekből a feltűnő jelenségekből; már mint abból, hogy tudniillik emlékeztünk szerint a világtörténelem utolsó kétezer esztendejének, tehát a kereszténységnek során nem történt meg, hogy bármely keresztény hitfelekezethez tartozó templomban következett volna el büntetendő cselekményeket. Ellenben nagyon is jól emlékszünk arra, hogy a most említett világtörténelmi periódus legeslegelején Jézus Krisztus volt az, aki ostorral verte ki a jeruzsálemi szentély hajójából a hamis kufárokat, a kalmárokat: — szinte borzalmas leírni a pesti aktuális zsidó gonoszkodásnak ezt a megrázó hasonlatosságát a bibliai eseményekhez.

(Magyarság)

Szabadkai emberirtás híre a londoni rádióban

A felszabadult Szabadka derék népe nem tud róla, észre sem vette, hogy micsoda borzalmas emberirtás véres viharát élte át a közelmúlt napokban. Az ellenséges hírverés londoni őratornyában azonban élesszemű, távolbalátó boszorkányok üzik a maguk gyalázatos mesterségét s most kajánul tekintgetnek Európának ebbe, a magyar csillag alatt boldoguló, sarkába.

A londoni rádió rengeteg hazugságot röpi-tett már a légűrbe. A hazugságkovácsolásnak ez a boszorkánykonyhája most az a rémséget találta ki ijesztő és uszító mesének, hogy Szabadkán vér folyik az utcákon, sorfalakba felállított embereket lőtték agyon. Csak úgy felállították a lakosságot hosszú sorokba, aztán... Sortűzek és mindenki meghalt. Így az utcán állították fel sorokba az iskolák növendékeit, a tanítókkal együtt. Könnyed sortűz és valamennyi holtan terült el.

Hogyan lehetséges, hogy Szabadka nyugodtan élő népe minderről nem tud semmit? A londoni rádió őrögi hírverői is érzik, hogy ez a kérdés is felmerülhet s illenék valami huncutságot erre is kitalálni. Azt találták ki, hogy a holttestek tömegei és hegyei azért nincsenek az utcán, mert behordták, bedobálták a Palicsi tóba. A nyári melegben derűs jókedvvel fürdőző szabadkaiak szeme elől úgy elnyelte a holtak

A német hadsereg oroszországi sikereinek titka

Irta: Benary alezredes

Stephen O'Fuqua tábornok amerikai katonai szakértő a „News Week” című amerikai hetilap hasábjain nemrég nagy figyelmet keltő cikkben fejtegette a kérdést, hogy miképpen lehetséges, hogy a „nácik” a Szovjet-Unió offenzívában hajsolt tömegeivel szemben a télen helyt tudtak állni. A tábornok arra a megállapításra jut, hogy

a németek elsősorban erejük takarékos harcbevételének köszönhetik az oroszországi téli háború sikerét, mert ily módon még a legválságosabb pillanatokban is voltak ellentámadásra küldhető tartalékaik.

A harci erővel való takarékoskodás elve, melyet a német hadvezetőség tudatosan választott hadműveleti terveinek alap gondolatát, a harcoló csapatok harci kedvének fenntartásában is kitűnő eszköznek bizonyult, míg

a passzív védekezés mindig a hadsereg erkölcsi erejének gyors ellakadásával szokott együttjárni,

fejezi be fejtegetéseit az amerikai tábornok.

A szakértőnek ezekben a megállapításokban igaza volt: a német hadsereg vezetői valóban tudatosan tartották szem előtt ezt az elvet, mely valójában nem új, alkalmazása azonban mély elméleti és gyakorlati képzettséget és nagy felelősségérzetet kíván. A pusztán számszerű fölény csak akkor döntő tényező, ha lazán összefogott, kezdetlegesen felfegyverzett kezdetlegesen vezetett tömegek állnak egymással szemben. A hadszervezet és a fegyverzet tökéletesedésével, továbbá a hadvezetés tudományá váló fejlődésével a ncers tömegek jelentősége mindinkább csökkent. Helyileg a számszerű fölény természetesen mindig nagy sullyal esik latba, ezért minden hadvezért annak a törekvésnek kell vezetnie, hogy a csatartó döntő pontján a kellő pillanatban fölényben lévő erőket vethessen harcba, az ennek a célnak érdekében történő stratégiai hadmozdulatok azonban valójában már az erővel való takarékoskodás elvének alkalmazási körét alkotják.

A takarékoskodás elve magasabbrendű alakban először a ferde csatarendben jutott alkalmazásra,

melyet Epaminondas használt fel elsőnek a leuktrai és mantinai csatában. Klasszikus és már ugyiszólván művészi tökéletességre emelt példája az Alversleben tábornok parancsnoksága alatt álló brandenburgi csapatok csatája Mars La Tournál 1870. augusztus 16-án. A Metzről kiindulva felvonuló francia csapatokat, melyek Bazaine tábornagy vezénylete alatt állottak, Alversleben oldalba támadta, azzal a céllal, hogy

legalább addig, amíg a csata sorsának eldötése re hivatott zöm meg nem érkezik, lekösse őket. A számbeli fölényben lévő franciák a brandenburgiakat hamarosan védekezésre kényszerítették. Az akkor divatos hadvezetési szabályokkal teljes ellentétben Alversleben ezredeinek egyébként is gyér arcvonalából állandóan újabb és újabb századokat vont ki és így erejének végsőig való kimélésével mindig voltak tartalékai melyeket ellentámadásokra vezényelhetett, úgy-hogy védekező helyzetben is mindvégig a támadó szerepét játszhatta a franciákkal szemben.

AZ UJKORI HADITEHNIKA A GAZDASÁGSSÁG ELVÉNEK KEDVEZ

Néhány ember egyetlen géppuska mellett adott esetben a puskások százait pótolhatja. A fegyverek hatótávolsága, tüzerje és tüzelési sebessége a védelem számára lehetővé teszi, hogy egymástól messzebb fekvő támaszpontokra vonja össze erejét és a közbeeső távolságokat oldalazó tüzeléssel pásztázza. Ha pedig a támaszponthálózat valahol mégis tulságosan ritkának mutatkozik, a motoros járművek segítségével minden pillanatban rendelkezésre áll az erősítés lehetősége.

Mindez természetesen éppenny áll a támadásra és az emberanyagot kívül a hadianyagra is. Milyen kevés áldozattal érhetem el célokat, ez a jó hadvezér és taktikus első gondolata és ez a gondolat más fogalmazásban ennyit jelent: tartalékokat gyűjtök, hogy adott pillanatban és helyen kétakkora erővel léphessek fel.

Az erők gazdaságos kihasználása gyakorlatilag természetesen sem a stratégiában, sem a taktikában nem a legkönnyebb feladat. Egy hadvezér számára nem lehet kinzobb tudat, mint az a gondolat, hogy feladatának megoldására tulságosan gyenge erőket vetett harcba és ezzel csapatait eredménytelenül feláldozta. Óvatos lelkek ezért, hogy biztosra mehessenek, szivesen merítenek a sokból és inkább vállalják a felesleges erőpazarlás vádját. A takarékoskodás gondolata hasznos és számos esetben egyedül célravezető elv, alkalmazásához azonban széleskörű katonai iskolázottságra, született katonai tehetségre és nem utolsósorban megingathatatlanságra van szükség.

Amikor Stephen O'Fuqua tábornok elismeréssel emlékezett meg arról a tökéletességről, amellyel a tél folyamán a német hadsereg ezt az elvet diadalra juttatta, egyben a német hadvezérek képzettsége, szellemi és lelki fölényét is meghajította az elismerés zászlóját.

Julius 5-én zenélő kutat avat Bácsjózseffalva székely telepés község

Marosvásárhelyről jelentik: Marosvásárhely polgármestere levelet kapott Németh Kálmán dr. plébánostól, a Bácsjózseffalván élő székely telepések vezetőjétől és a levélben a bácsjózseffalvi székelyek segítségét kérték a székely fővárostól. Németh Kálmán dr. plébános a levélben elmondja, hogy a tavaszi nagy áradások következtében összedőlt házak felépítése most folyik és a község minden vagyona ezekre az építkezésekre szükséges.

A plébános kérése arra irányul, hogy Marosvásárhely tegye lehetővé Bácsjózseffalván a Bodor-kut felállítását. A kut megalkotására Székely András bácsjózseffalvi ezermester vállalko-

zott, aki azzal tette nevét ismertté, hogy az Eucharisztikus kongresszus alkalmával egy teljesen fából készült órát küldött Budapestre és ezt a kormányzó meg is vásárolta. A zenélő kut elkészítése máris megkezdődött, de a nyersanyaghoz szükséges összegből még 560 pengő hiányzik.

Májay Ferenc dr. polgármester a levél vétele után azonnal intézkedett és kiutalt a hiányzó összeget és a pénz elküldéséről táviratilag értesítette Németh Kálmán dr.-t. A kut ünnepélyes felavatása július 5-én lesz, amikor a község Magyarországra telepítésének egyéves évfordulóját ünnepli. Az ünnepségről a magyar rádió helyszíni közvetetésben számol be.

tömegeit a tó ártatlan vize, hogy semmit sem lát hatnak belőle. A családok élnek a felszabadultak dolgos életét, a balkáni süllyedésből magásra kiemelt kiténő iskolák padjaiból sem hiányzik senki. A londoni rádió ezt a rémhazugságot megtoldotta még súlyosabb, nagyobb mondásokkal is. Azzal, hogy Bácska és Bácság területéről kirtották a lakosságot. Annak a termőföldnek

ezek szerint nincsen gazdája. Lakatlan. Mit lehet erre mondani? Nevezzünk?

A londoni rádióknak mérész volt a hazugságyártásban eddig is a fantáziája. Ugyilátszik, addig erőltette, amíg elmebaj lett belőle. Ez már több, mint oktalan hírverés, de nem kevesebb, mint bolond-beszéd.

(Függetlenség)

Zomborban július 4-ig osztják ki a következő negyedévre szóló kenyér, liszt, cukor és petroleumjegyeket, valamint a zsírvásárlási engedélyeket

A polgármesteri hivatal közlése szerint a következő negyedévre szóló kenyér és finomliszt jegyek, cukor és petroleumjegyeket valamint a zsírvásárlási engedélyeket június 26-tól július 4-ig bezárólag osztják ki 7 órától (ünnepen 9 órától) délután két óráig. A jegykiosztással kapcsolatban közzétett hirdetés a következőket tartalmazza:

A jegyek átvétele alkalmával mindenki köteles vásárlási könyvét felmutatni a személyazonosság ellenőrzése céljából, valamint zsírvásárlási engedélyét visszaszolgáltatni s egyben közölni, hogy sertészsír szükségletét (s ha nem önellátó a sertészsírt) melyik hentesnél kívánja vásárolni.

A jegykiosztás helyének megállapításánál a vásárlási könyvecskén feltüntetett lakáscím.

A jegykiosztás a következő helyiségekben történik:

I. a Belvárosban lakók részére a városi közellátási hivatalban (Gömbös Gyula utca 11).

II. Felsővárosban lakók részére és

III. a Cservenka város részben lakók

részére a m. kir. állami kereskedelmi zépiszkolában (Haynald Lajos utca).

IV. a Bánát városrészben lakók részére a tűzoltólaktanyában (Vásártér 6 sz.).

V. a Szelencse városrészben lakók részére a Polgári Kaszinó helyiségében (Hitler krt.).

A cukorjegyeket illetőleg felhívom az érdekeltek figyelmét arra, hogy felemelt fejadagra való jogosultság esetén gondoskodjanak orvosi bizonyítványról, amennyiben azt még nem nyújtották be, vagy az időközben lejárt volna.

A petroleumot illetőleg elrendelem, hogy a kiskereskedők jegyszelvényenként

1942. július havában 0.3 liter,

1942. augusztus havában 0.5 liter,

1942. szeptember havában 0.5 liter petroleumot szolgáltatassanak ki a fogyasztóknak.

Jegyeit mindenki kitöltetlenül veszi át és azokat saját maga köteles a jegykiosztás után, de vásárlás előtt kitölteni, mert ellenkező esetben a kereskedő nem szolgálhatja ki.

Hatszázhárom tanulója volt ebben a tanévben a zombori gimnáziumnak

Részletes vizsgaeredmények — A megjutalmazottak névsora

Mint már megírtuk, a zombori állami gimnázium növendékei csütörtökön délelőtt tartották meg záróvizsgájukat. Ezalkalommal Magassy Antal igazgató ünnepélyesen bucsúztatta el a diákokat és beszámolt az 1941—1942. tanév eredményéről. A gimnáziumnak a tanévben összesen 603 tanulója volt. A kimutatás szerint a növendékek a következőképpen tették le a vizsgákat: Az I. fiuosztályban 37 növendék közül 1 kitünő, 18 jó, 13 elégséges és 3 elégtelen, az I. egyes osztályból 35 növendék közül 1 kitünő, 5 jeles, 12 jó, 9 elégséges, 5 elégtelen, a II. a. osztályból 42 növendék közül 3 kitünő, 1 jeles, 12 jó, 22, elégséges, 4 elégtelen, a II. b. osztályból 39 növendék közül 4 kitünő, 3 jeles, 14 jó, 10 elégséges, 8 elégtelen, a II. leányosztályból 25 növendék közül 4 kitünő, 2 jeles, 5 jó, 13 elégséges, 1 elégtelen, a III. fiuosztályból 43 növendék közül 1 kitünő, 4 jeles, 8 jó, 20 elégséges, 9 elégtelen, a III. vegyesosztályból 46 tanuló közül 1 kitünő, 2 jeles, 16 jó, 16 elégséges, 7 elégtelen, a IV. a. osztályból 40 növendék közül 1 kitünő, 2 jeles, 10 jó, 25, elégséges, 2 elégtelen, a IV. b. osztályból 45 tanuló közül 1 kitünő, 1 jeles, 11 jó, 25 elégséges, 3 elégtelen, a IV. leányosztályból 37 tanuló közül 2 kitünő, 2 jeles, 9 jó, 15 elégséges, 8 elégtelen, az V. fiuosztályból 42 tanuló közül 2 kitünő, 1 jeles, 10 jó, 21 elégséges, 5 elégtelen, az V. vegyesosztályból 48 növendék közül 5 kitünő, 3 jeles, 16 jó, 20 elégséges, 3 elégtelen, a VI. vegyesosztályból 49 tanuló közül 3 kitünő, 3 jeles, 14 jó, 21 elégséges, 4 elégtelen, a VII. vegyesosztályból 36 növendék közül 2 kitünő, 2 jeles, 13 jó, 16 elégséges, 16 elégtelen, a VIII. fiuosztályból 21 tanuló közül kitünő vagy jeles nincs, 5 jó, 14 elégséges, 1 elégtelen, a VIII. vegyesosztályból 2 jeles, 5 jó, 11 elégséges osztályzatot kapott. Több tantárgyból elégtelenre vizsgázott összesen 21 növendék, az iskola növendékeinek 3.4%-a.

A vizsgaeredmények felolvasása után Magassy Antal igazgató jutalomkönyveket, emlékéalbumokat, diszokleveleket, emlékérmeket és jutalomdíjakat osztott ki a dicséretes előmenetelükért, illetve szorgalmukért és jó magaviseletükért elismerésben részesült növendékeknek.

Könyvjutalomban részesültek:

I. fiuosztály: Bugarszki Konstantin, Dér András, Juhász István, Simon Károly, I. vegyes: Jablanov János, Siplika János, Burka Eleonora, Csárvai Irén, Holzschuh Ilona, Raics Julia, II. a. fiu:

Horváth László, Huszár Aladár, Osikin Pál, Palagits Imre, Rajcsányi Antal, Reznicek Károly, Schmidt Vendel, Sztrilich János, II. b. fiu: Dzsida Vendel, Doráth Arisztid, Gróza Sándor,

Megalakult az Őrszállás és vidéke és a Topolya és vidéke Ipartestület

Az Őrszállás és vidéke Ipartestület most tartotta meg alakuló közgyűlését Topál József szolgabíró elnöke mellett. A Kereskedelmi és Iparkamara részéről dr. Szekeres Ferenc vett részt a közgyűlésen, aki szép beszédet mondott. Beszéde folyamán kitért a kereskedő és iparos ifjúság nevelésének szükségességére, a gazdasági támogatás, a szociális megmozdulás, az anyagellátás s a bajtársi szolgálat megvalósításának fontosságára.

Dr. Szekeres beszéde után Penninger Róbert ipartestületi jegyző felolvasta az ipartestület újjalakítását elrendelő miniszteri rendeletet és a kinevezett ipartestületi vezetőség névsorát: elnök: Liebenritt József, alelnök: Krizsák Mihály és Szemlits Antal, pénztárnok: Weiland Jakab, az ipartestületi szék elnöke: Einville József, alelnöke: Blaskovich Pál, tagjai: Klemm János, Lang János, Virág Simon, Szekeres Péter, számvizsgáló bizottság: Hauth János, Pintér Mátyás, az ipartestületi eljáráság rendes tagjai: Kanyó Lajos, Merli József, sütőmester, Willand Péter, Krem János, Nápóra György, Willand István, Mayer János, Nuszpl Ádám, Pótz Jakab, Höger Ferenc, Franyó János, Firczky Károly, Stetz Ádám, Bjeilinger János, Zimmermann Sebestyén, Weber József, Nuszpl Miklós, Szikinger József, Szemlits Mátyás, Bauer Ádám (Gábor), Mayer Sándor (Gábor), Goki Tóbiás (Gábor), Ujvári Antal (Körtés), Szalay Imre (Körtés), póttagok: Beer Péter, Beer József, Kókusz Tóbiás, Ispánovich Mihály és Weiland György.

A névsor felolvasása után az ipartestületi tisztviselők letették az előírtas fogadalmat, majd az újonnan kinevezett elnök megtartotta székfoglalóját. Az alapszabályok megtárgyalása, a felvételi és tagsági díj megállapítása után a közgyűlés a Himnusz hangjaival ért véget.

Most tartotta ünnepélyes alakuló közgyűlését a Topolya és Vidéke Ipartestület is. A közgyűlésen a szegedi Kereskedelmi és Iparkamara részéről dr. Demény Alajos főtítkár és dr. Gyula

L. a FASZÉN Mérónél

Bajai országút 11

Telefon 6

Fudereit Gyula, Halmos Gusztáv, Horváth László, Tóth László, II. leányosztály: Fernbach Edit, Holpert Olga, Kovács Éva, Lepojev Olga, Mattas Klára, Scheib Mária, Sztrilich Gabriella, Zsarkovics Branka, III. fiu: Busbarna László, Czár Béla, Jeszenszki István, Kern Imre, Kern Lajos, Porzlon Ferenc, Straub József, Szántó Imre, Szimits János, III. vegyesosztály: Gálos Margit, Kasanin Ibolya, Rép Katalin, VI. a. fiu: Mayer István, Pálics Károly, Pertsy János, Radanovics Boldizsár, Reznicek Gyula, Stebler Sándor, — — — Andrejev Nikola, Erdudac József, Holpert Imre, Lalosevics János, Mamuzsics Imre, Szekeres Lajos, Tapavica Szilára, IV. leány: Angyelic Milica, Becker Erzsébet, Jokovics Karola, Jankovics Klára, Odobasin Darinka, V. fiu: Bogdán Mihály, Dittmayer Lajos, Horváth Tibor, Kász János, Tyrity Milán, V. vegyes: Ávesics László, Dávid Olga, Gombos Márta, Holzschuh Ottó, Horváth Mária, Kiss Klára, Kührner Ilona, Paphazbal Ilona, Pelva Pál, Pethő Szilveszter, Sevelya Julia, Sulyok József, Tabb László, VI. osztály: Angyal Nándor, Ábrahám Lajos, Horváth József, Jagica András, Rádóczi József, Ratoczi Tibor, Szkrilov Valerian, Vujevich Klára, Péteri István, VII. osztály: Borkuthy Emília, Majsztorovics István, Pogány Károly, Pastits Olga, Roknich Teodora, Schröder Ferenc, Takus Antal, VIII. fiu: Kovács Béla, Szalai Sándor, Szántó László, Szirmai Endre, Thász József: VIII. vegyes: Bruckner Béla, Hiptern Olga, Mihajlov Ilona, Szabadi Ferenc, Weigand Vilmos.

Pénzjutalomban részesültek: Tomics Herman I. fiuosztály 30 pengő, Gyónics Jeto II. a. 20 pengő, Kémenczy Béla IV. a. 25 pengő, Szalai Sándor VIII. fiu 50 pengő, Tekus Anati VII. (Diákaptárból) 25 pengő és Borkuthy Emília VII. (Diákaptárból) 25 pengő.

ris István titkár jelentek meg. A hatóság részéről dr. Katona István főszolgabíró, dr. Simon János szolgabíró és Szakács Pál községi jegyző voltak jelen. Megjelent még dr. Falcione Árpád, a járás országgyűlési képviselője is. Bevezetőül az Iparos Dalárda Hoffmann Károly karnagy vezényletével elénekelt a Hisekegyet, majd dr. Katona István főszolgabíró megnyitva a közgyűlést ismertette az iparügyi miniszter rendeletét és felolvasta a kinevezéseket. Ezután dr. Demény Alajos főtítkár mondott beszédet, amelyben részletesen indokolta, hogy miért volt szükséges Topolya, Bajsa, Kishegyes, Szeghegy, Bácsfeketehegy iparosainak egy Ipartestületbe való tömörítése. Az öt egymáshoz közelálló községben kb. 2000 iparos van és ezáltal a Topolya és Vidéke Ipartestülete egyike a legerősebb vidéki testületeknek. Ezután Kiskároly János elnök mondotta el székfoglaló beszédét, majd Gyantár Tamás indítványára az elszakadt testületi zászló kijávitására gyűjtést indítottak, amely 224 pengőt eredményezett. Végül dr. Falcione Árpád orsz. képviselő szált, hangsúlyozva a kisiparosság fontosságát az ország életében.

Érdekes apróságok

Az ember hajának és körmeinek növekedése a meleg nyári hónapokban meglassodik, sőt nagyon forró napokban egészen megáll.

A növények gyakran felvilágosítást adnak a települési helyük alatt lévő földrétegről. A nád vagy surló például mindig zavaros, egészségtelen talajvizre utal, míg a káka vagy kukkorma alatt mindig iható vízre lehet bukanni.

A melegforrások vizében élő alsóbbrendű növények, a kékeszöld algák 50 fokosnál hidegebb vízbe kerülve nyomban elhalnak és legálább nyolcvan fokos vízben érzik jól magukat.

Hírek

DÉLVIDEK

OTI KORZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa dr. Szabó Enre, Flórián u. 8. A második körzetbe a Bánát városrész tartozik, (a Rákóczi ut. Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész), orvosa dr. Erdev Gyula, Sándor Béla utca 15.

A harmadik körzet a Szelencse és a Bánátnak a második körzetbe nem tartozó része, orvosa szintén dr. Erdev Gyula, Sándor Béla utca 15.

ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:

Dr. Kuczai János, Csuhás Benő-ucca-12. Telefon: 96.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:

Arany-oroszlán, Szt. Háromság tér.

Virág Ferenc püspököt tiszteletbeli doktornak avatják. A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Virág Ferenc magyar királyi titkos tanácsos, pécsi megyéspüspököt a papnevelés, az ifjúságnevelés, valamint a katolikus hitélet fejlesztése terén szerzett kiváló érdemeiért a Pázmány Péter tudományegyetem a hittudományok tiszteletbeli doktorává avassa.

Megalakult a Magyarokanizsa és vidéke Ipartestület. A magyarokanizsai Ipartestület meg alakuló díszközgyűlését. Tiszttartó a következő: elnök Dobos József, alelnök Harmath Péter és Lékó Menyhért, székelnök Medgyesi István, alelnök Apró Sándor, szék tagjai Vinczer Nándor, Bozsó Ferenc, Fehér György és Gubás János. Számvizsgáló bizottság elnöke Cseszko József, tagjai Raffay József és Törtelvi Lukács. Az előjáróság rendes tagjai Tukacs Pál, Harmath Mihály, Losonc György, Lőrincz Mihály, Raffay Péter, Bus Mátvás, Berecz István, Bus Sándor, Csikós György, Czerna György, Csápek Mózes, Dobó András, Dobos Ferenc, Föglein Károly, Gubi János, Gubi Ferenc, Gyulai Vince, Grimm Ferenc, Jenei Mihály, Kalopper Béla, Kiss Lenhardt, Kanyó Ferenc, Kecskés János, Lengyel Ferenc, Losonc Ferenc, Losonc Tamás, Major Miklós, Nagy István, Nagy Illés, Pósa János, Oroszi János, Sándor Maklós, Szabó Ferenc, Solti József, Tácsi Antal, Uveges Lajos, Vajda István és Zsilinszki Mihály. Kinevezték a segédvizsgáztató bizottság tagjait is.

Idegessé, lehangolt, étvágytalan, eldugult embereknél a régóta bevált természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan megszabadítja a beleket az ott felhalmozódott erjedő és rothadó anyagoktól és az emésztőszervek további működését is igen kedvezően befolyásolja. Kérdezze meg orvosát!

Óbecsei hírek. A Turáni Vadászok helyi szervezete július 12-én délelőtt 10 órakor tartja alakuló közgyűlését. — A volt 6-os honvédezred óbecsei helyi ezred csoportja június 28-án, vasárnap délután 2 órakor tartja alakuló közgyűlését a Magyar Népkörben. — A gyógynövény-gyűjtés iránti nyitásával Berettka János tanított biztárok meg. — A gumiabroncsot, abroncs hulladékot azonnal be kell jelenteni a község háza 10. számú szobájában. — Azok a kőgazdák, akik tenyésztés céljából fajbaromfit igényelnek, jelentkezzenek a község háza 22. szobájában. — A nyári országos vásárt július 5-én, vasárnap tartják meg.

Korpakültatások fenntartása a tehenészetek részére. A Magyar Tudósító jelenti: A tehenészetek takarmányozási gondjainak enyhítésére a minisztérium az újabb korpakültatások engedélyezését általában beszüntette és a még rendelkezésre álló keleteket a tehenéstartó gazdaságok szükségleteinek kielégítésére tartotta fenn. A tehenészetek fenntartása érdekében bizonyos szűk keretek között történnek kültatások a Tejtermelők Országos Szövetség útján.

Huszezer kötetes közkönyvtár Ujvidéken. Ujvidék város vezetősége elhatározta, hogy huszezer kötetes közkönyvtárat létesít. A közkönyvtárnak két olvasóterme lesz: egy a felnőttek, egy a diákok részére. (MTI)

A leventék erdélyi táborozása. A leventék nagyszabású táborozást rendeznek erdélyben, amelynek fénypontja a kolozsvári táborozás lesz július 3-5-ig. Részletes jelentést helyszüke miatt holnap számunkban közlünk.

Uj kézben a hévizi Mexico, a Balatonvidék legnagyobb étterme. Az egész balatonvidéki nyaralóközönség örömmel értesült arról, hogy a hévizi Mexico közismerten kiváló tulajdonosa, Pócza Sándor ur megvásárolta a hévizi Lakits éttermet és pansiót és azt korábbi vendéglőjének nevével, a Mexicón vezeti tovább. Az ide áthelyezett Mexico a Balatonvidék legnagyobb befogadóképességű étterme, ahol jobb az étel és tüzesebb a bor, mint bárhol. Pócza Sándor, a kitűnő tulajdonos, érti a módját, hogyan kell kellemsé tenni az estéket a nyaralók számára. Szól a kitűnő muzsika, Balázs Kálmán, a rádió primása muzsikál. Az asztaloknál bácskai gavallérok ülnek, délvidéki hölgyek jókedvű kacagásától hangos a Mexico. Muraköz, Baranya, a hazatért Délvidék itt jön össze nyári találkozóra. Még azok is, akik a Balaton távolabbi pontján nyaralnak, legalább egyszer felkerekednek, hogy lássák a híres hévizi Mexicot. Estéről estére világhírű művészek, olasz operaénekesek és ismert művésznők műsoros estje után kezdetét veszi a tánc, melyben a Balatonvidék legelőkelőbb közönsége vesz részt. Erről beszélgetünk Pócza Sándor urral, aki így nyilatkozik a délvidékiek nagy vendéglátásáról a hévizi Mexicóban: „Nem túlzás, amit az előbb mondtam, valóban, mintha itt jönnének össze mindennapos találkozóra a Balaton körül nyaraló délvidékiek. Ugy érzem néha, hogy a békebeli boldog Nagymagyarország tér vissza egy-egy szép estére, amikor itt láthatom Délvidék, Felvidék, Erdély lakóit. Hálátelt érzéssel köszönöm a Sorsnak, hogy ezeket a szép napokat megérhettem”. Szól a muzsika, száll a dal a csodálatos hévizi éjszakában, a Mexico vendégei önfeláldozóan élvezik a nyár szép hangulatát...

A miseszöveg egyes részeit magyarul is mondhatják. A Magyar Kurir jelenti: A legutóbb megtartott Esztergom-főegyház-megyei zsinat tagjai egyhangúlag kérték főpásztorukat, Serédi Jusztinián bíbornok, Magyarország hercegprímását, hogy engedélyezze az ugynevezett »Missa recitata-t. Az engedélyt most a biboros főpásztor megadta, miután a magyar püspöki kar nevében kérte a Ritusok Kongregációjának alászfoglalását ebben a kérdésben. Az illetékes kongregáció felelete alapján most a főpásztor megengedi legújabb körlevelében a »Missa recitata-t, vagyis azt a szokást, hogy a szentmise egyes részeit a hívek magyarul fennhangon közösen imádkozhassák akkor, amikor a pap azokat latinul mondja az oltárnál.

Hova forduljanak a harctéri szolgálatra önként jelentkezők? Illetékes helyről közlik: Több ízben előfordult, hogy harctéri szolgálatra önként jelentkezők kérelmükkel a honvédelmi minisztériumhoz fordultak. Torlódás elkerülése végett a jövőben a harctéri szolgálatra önként jelentkezők, ha katonai igazolványi lappal rendelkeznek, közvetlenül állományilletékes alakulatokhoz, ha nincs katonai igazolványi lapjuk, úgy a lakhelyük szerint illetékes katonai kiegészítő parancsnoksághoz forduljanak kérelmükkel.

Korlátozták az idej liba és kacsa fogyasztását. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hitatalos lap péntek reggeli száma a magyar királyi minisztérium rendeletét közli az idej liba és kacsa fogyasztásának korlátozásáról. A rendelet értelmében folyó évi június hó 26-tól kezdve szeptember hó 15. napjáig idej keltetésű libát és kacsát fogyasztásra levágni nem szabad. Ez a tilalom nem vonatkozik a kényszervégzés esetére. Az így levágott libát, vagy kacsát azonban forgalomba hozni nem szabad, ezt a tenyésztő csak saját háztartásában használhatja fel. (MTI)

A Ház ülése. A Ház pénteki ülésén folytatta a honvédelmi javaslat vitáját. Valamennyi szónok örömmel üdvözölte a javaslatot és ünnepelte honvédségünket. Meskó Zoltán erőteljesebb intézkedéseket kívánt a zsidók beszívargásának megakadályozására. A szónokok megjegyzéseire vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter válaszolt. Válasz lapzártakor még nem áll rendelkezésünkre.

A párisi utcai tüntetés miatt 5 embert halálra ítélték. Párisból jelentik: Május 31-én mintegy 150 főnyi tömeg megtámadott egy élelmiszerüzletet Párisban és tüntetést rendezett az uccán. A tüntetők egy tanítónő szervezte meg. A tüntetők közül 20 felett most ítélték a bíróság. Öt embert halálra ítélték, a többi súlyos börtönbüntetést kapott.

A diákok megszerették az érettségi tételeket. A Magyar Tudósító jelentése szerint a munkácsi kereskedelmi középiskola diákjai előre megszerették az érettségi tételeket. A vizsga biztosa ezt csak későn állapította meg, azért a vizsga további részét a legszigorúbb keretek között folytatták. A magyar tagozaton 59 jelölt közül csak 19 felett meg, 40 elbukott. A leánytagozat 35 növendéke közül 13 bukott meg. Végül 13 ruszin jelentkező közül 7 vizsgázott sikeresen, 6-ot ismétlésre utasítottak.

Jó eredménnyel végeztek az adai polgári fiú és leányiskola tanulói. Az adai polgári fiú és leányiskola tanulói június hó 25-én tartották meg évzáró ünnepüket. Jets-né Szatmári Erzsébet igazgatónő bevezető beszéde után: Girzsd László elszavalta a Hiszekegyet. A Vizsgára c. költeményt Tajti Ilona szavalta el, majd Vasváry Erzsébet tanárnő mondot megleghangu beszédet. Tóth Margit III. oszt. tanuló elszavalta a »Magyar pacsirta« c. költeményt. Jets-né Szatmári Erzsébet igazgatónő felolvasása és zárószavai után a Hímnusz hangjaival ért véget az ünnepség. A fiú I. osztályból 50 tanuló közül 42 sikerrel vizsgázott, 7 javítóvizsgára, 1 osztályismétlésre bukkott. A leány I. osztályból 44 tanuló közül 40 sikerrel vizsgázott, 3 javítóra, 1 osztály ismétlésre bukkott. A vegyes II. osztályból 46 tanuló közül 39 sikerrel tette le a vizsgát, 7-et javítóvizsgára utaltak. A vegyes III. osztályból 39 tanuló közül 28 sikerrel vizsgázott, 9 javítóra, 2 osztályismétlésre bukkott. A vegyes IV. osztály 22 tanulója mind jó eredménnyel tette le a vizsgát.

Az új ültetésű fiatal tőkét a nyár folyamán többször is meg kell válogatni s le kell harasztgyökerezni. Az első évben elég, ha egy, a második évben két-három hajtást nevelünk, amelyeket idejekorán kikötvethetünk, kéthetenként 1/2%-os bordólével permetezve, esetleg lisztharmat ellen kénporozva is, így leszünk minél szebbé, erősebbé nevelni. E célból a második évben lehet külön trágyázást is alkalmazni, de erre a tőkék természetbejöveteleig nincs feltétlenül szükség. A tőkét nyáron trágyázni, öntözni felesleges, fontos azonban a talaj tisztántartására ügyelni; a tőkék közt se gyom, se kőzet ne legyen.

Nyílttér

E rovatban közöltékért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

PÁLYAZAT EGYHÁZKOZSÁGI ELLENŐRI ÁLLÁSRA.

A Zombori róm. kath. egyházközség a megüresedett ellenőri állásra pályázatot hirdet f. hó 27-ig bezárólag. A pályázat feltételeit az egyházközség pénztárhelyiségében lehet meg tudni.

Rk. Egyházközség.

oooOooo

28-án vasárnap délelőtt 9 órakor Zomborban a Fehér hajó vendéglőben és délután 3 órakor Bajmokon a Schult vendéglőben, meglevő 4-8 éves, magyar herélt, háti és kocsióvat vásárolunk.

Lóértékesítő Szövetkezet.

»Ujvidéki cigaretta«. Csütörtökön hozták forgalomba az Ujvidéki cigarettát. Ugyan az extra dobozba csomagolt cigarettákra, mint a bodoszra Ujvidék címerét nyomtatták.

A harctérre visszatérő szabdaságosok utirányára: Kassa. A honvédezerkar főnökének intézkedésére a harctérről Magyarországon levő szabdaságosok június 26-tól kezdve Hegyeshalom helyett Kassán át utazhatnak vissza a harctérre. Ezért még abban az esetben is, ha szabdaságengedélyükön, menetokmányukon, stb. Hegyeshalom van kijelölve utirányként, június 26-tól kezdve Kassán gyülekeznek, ahol továbbításukra intézkedést kapnak a kassai személyirányító állomástól. (MTI)

Utalványmentes lábbelit is csak kijelölt cipőkereskedők árúsíthatnak. A Lábbeli Központ felhívta a cipőtermelőket, hogy utalványmentes cipőket is kizárólag a börtalpu lábbeli árúsítására kijelölt kereskedők útján hozzák forgalomba. Ki nem jelölt kereskedők csak rendkívül méltánylást érdemlő esetben, Lábbeli Központ engedélyével vásárolhatnak börtalpu felhasználása nélkül készült cipőket.

Úvegéből textilrostot gyártanak. Németországban az új textilrostok utáni kutatás közben felismerték az üvegszálak jelentőségét, melyeket szigetelési célokra már eddig is felhasználtak. Az üvegszál tulajdonságainál fogva és megfelelő tökéletesítés után rendkívül alkalmas a textilrostok pótlására. Fennmaradt azonban az újfajta üveg textilrost festésének kérdése. Ugyanis az üveget mint ismeretes fémoxyddal festik, de ez a módszer technikai nehézségekbe ütközött, mely nem mutatkozott elég gazdaságosnak. Hátramaradt tehát az újfajta textilrostnak organikus festékanyagokkal való festése. Ehhez azonban a rostokat alkalmasra kellett tenni ezen festékanyagok felvételére. Ezt a problémát Dr. Freytag egy különleges eljárással megoldotta és az egyes színárnyalatok tökéletesítése még folyamatosan van. E nagyhorderejű találmány nyílt meg az üvegrostok utja a textilipar felé. (MNK).

Amerika, az amatőrstratégák hazája. (MN). Lisszabonon át érkező jelentések szerint az Egyesült Államokban már milliókra rúg a »kávéházi Konrádok« száma, akik mindent tudnak és Churchill, Marshallt és MacArthur a legfantasztikusabb tanácsokkal akarják ellátni, hogy miképpen nyerhetik meg leggyorsabban a háborút. Tevékenységük már olyan mértékűt öltött, hogy az asztaltrejtők kímélésére számos vendéglő kénytelen volt külön térképekkel ellátott asztalkendőket készíttetni. A legnagyobb népszerűségnek kudarcra ellenére még mindig MacArthur örvend. Los Angelesben kórtelt neveztek el róla, New Yorkban ajakpirosítót, New Orleansban szendvicset. Legalább husz városban neveztek el róla utcát és az utóbbi hónapokban született gyermekek negyötödét keresztelték MacArthurra.

Spanyolország gyümölcsszállító flottát épít. (MN) Spanyolország gyorsított ütemben külön gyümölcsszállító flotta építéséhez fogott. Eddig a spanyol gyümölcskivitel lebonyolításában a külföldi hajózás döntő szerepet töltött be.

Részeg tornász. (MN). A svédországi Myköpingben egy ember aránylag rövid idő alatt egy liter pálinkát öntött garatra és természetesen egészen beszámíthatatlan állapotha került. Ebben az állapotban felmászott egy 38 méter magas gyárkéményre és a szédítő magasságban a kémény körül összegyülekezett nézők legnagyobb meglepetésére akrobatamutatványokat kezdett végezni. Hosszas rábeszéléssel két rendőrtisztviselőnek végre sikerült a »légtornászt« lecsalogatniuk. Amint a vállalkozókedvű pálinkás kijózanodott és tudomást szerzett életveszélyes kalandjáról, mást szerzett életveszélyes kalandjáról, jédjében nyomban szigorú absztinenciát fogadott.

Csépléskor történik meg az idej gabonatermés számbavétele

Az ország zavartalan élelmezésének biztosítására a kormány gondoskodott az idej gabonatermés számbavételéről. A számbavétel a cséplések alkalmával történik miniszteri biztosok, főellenőrök és ellenőrök segítségével. A Közelítési Hivatal által rendezett cséplési tanfolyamon 65 miniszteri biztos sajátította el a szükséges tudnivalókat. A miniszteri biztosok a két napos tanfolyam elvégzése után vidékre utaznak s berendelik a vármegye-székhelyekre a főellenőröket, hogy ismertessék előttük a termésrendeletet és a végrehajtási utasítást. Az ellenőrök kioktatását a főellenőrök végzik a községekben és járásokban. A miniszteri biztosok és főellenőrök nagyrésze okleveles gazdatiszt vagy gyakorlott gazda. Az ellenőrök egyetemi hallgatókból is nyugdíjas közalkalmazottakból kerülnek ki.

Csépelni csak az ellenőr jelenlétében szabad

A mintegy 35 ezer cséplési ellenőr cséplés idején állandóan a gépek mellett fog tartózkodni, mint kirendelt hatósági közeg. A cséplőgéptulajdonosok kötelesek a cséplés idejére gépeiket üzemképes állapotba helyezni. Az üzemanyag, szén, olaj stb. biztosításáról a főellenőr gondoskodik. Az ő feladata a felesbélők, pásztorok, kegydíjasok, nyugdíjasok stb. gabonajárandóságának a kiutalása. A jövő évre szükséges vetőmagot és a háztartási fogyasztásra kiszabott fejadagokat visszahagyják a gazdáknak. A gabona kicséplése kézierővel vagy engedély nélkül tilos. Nem szabad a learatott gabonát a csépléstől elvonni és visszatartani. A gabonalapót a cséplés előtt át kell adni az ellenőrnek. A gépkezelő a cséplés helyét és idejét köteles bejelenteni, hogy intézkedés történhessen a cséplési ellenőr kirendelésére.

Szerbia mezőgazdasági programja

A mezőgazdasági program végrehajtását ellenőrző bizottság különösen fontosnak tartja az állattenyésztés minél nagyobb arányú kifejlesztését, nemcsak az élelmezés, hanem a textiliparnak nyersanyaggal való ellátása szempontjából is.

A juhállomány ezidőszert kerekén 3 millió darab és kb. 2500 tonna gyapjút szolgáltat, ez a gyapjuanyag azonban még nem egészen alkalmas a belföldi ipari feldolgozásra; Szerbia tenyészjuhok bevitelét útján igyekeznek a juhajtást nemesíteni.

Kenderből Szerbia évente 6000—7000 tonnát termel, ez a mennyiség a belföldi szükségletet fedezi.

Ez a két nyersanyag nagyjából kielégítő mértékben foglalkoztatja a szerbiai textilipart, amely a belgrádi »Vreme« szerint 21 fonóipari telepből (68.320 orsóval) és 35 szövőgyárból (3071 szövőszékkel) áll, a Bánságban 3 fonóda van üzemben 14.308 orsóval és 5 szövőgyár 138 géppel. Azonban az egész textilipart át kellett alakítani, mivel azelőtt ez főleg pamut feldolgozásával foglalkozott, ez a nyersanyag pedig mostanában nem kapható, miért is most importált mügyapjút és egyéb szintetikus nyersanyagokat igyekeznek feldolgozni, továbbá kender kotonizálásával kísérleteznek.

További textilipari nyersanyagok megszerzése céljából sulyt vetnek a selyemhernyótenyésztés fejlesztésére is. A selyemhernyót tenyésztet a Bánságban, ahol a legtöbb eperfa található, rendszeresen folyik. A Mácsvában, Kragujevac és Vályevó környékén újabb 10.000 új eperfát ültettek. Minthogy 20 gramm selyemhernyótojásból kerekén 52 kg selyemhernyógubó készül, amelyért, ha elsőosztályú, kilónként 50 dinárt fizetnek, a másodosztályúért pedig 25 dinárt, ez 2600, ill. 1820 dinári bevételt jelent, amely mindenesetre serkentőleg hat a termelőkre.

A földművelésügyi minisztérium tavaszi vetésprogramjának megfelelően az eddigi vetésterületeket következőképp növelték: a cukorrépat 11.000 hektárral, napraforgót 29.700, burgonyát 45.000, a babét 5000 hektárral, szójababot 5000 hektárral

továbbá főzelékföldet 35.000 hektárral nagyobb területen természetesen.

Az idej cukorrépa terület 15.000 hektárt ölel fel. Az átlagos termés az utóbbi években 72.000 tonna körül mozgott, az idej, háromszorosra növelt vetésterületen 280.000 tonna cukorrépa termést várnak; ez kb. a fele volna annak, amit Jugoszlávia 1938-ban behordott; minthogy pedig a mai Szerbiára egy harmada sem esik a volt Jugoszlávia lakosságának, a jelzett termés nemcsak fedezné a belföldi szükségletet, hanem kivitel fölöslegét is eredményezné.

Szerbia szántóföldi területe 1.712.000 hektárt ölel fel, ebből 1.515.000 hektár gabonával van bevetve; a tengeri vetésterülete 808.000, a búzáé 589.000 hektár. A földművelésügyi minisztérium által közzétett adatok szerint 1941 őszén 370.000 hektárt vetettek be őszi búzával, azaz csak kb. 65%-át a különben megszokott területnek, a kevesebbet a tavaszi vetésprogram szerint most pótolják tavaszibúzával. A burgonyatermés eddig távolról sem volt kielégítő, tavaly mindössze 902.000 mázsát hoztak be, ez a mennyiség a belföldi szükségletnek felét sem edezte, ezért a tavalyi 20.000 hektáros területet 45.000 hektárral növelték. (S. B.)

Június-júliusban mire kell ügyelni a gyümölcsösben?

A nyár beköszöntésével a rovarvilágban is tetőfoka felé indul az élet, nyüzsgő minden felé a sok rovar. Ezek a nyüzsgő rovarok azonban, hála a jó Istennek, nem mind kártévők, de azért az is akad közöttük bőven. A két legfontosabb az almamoly és a kaliforniai paizstetű. Mindkét kártévőnek a szaporodása június hó elejére esik, ekkor jelentkezik az első nemzedékük. Ha azt akarjuk, hogy a gyümölcsünk ne legyen ferges, akkor az almamoly ellen kell minden erőnkkel küzdeni. A rajzás tetőfokától kezdve (ezt a megfigyelő kalitka alapján biztosan megtudjuk állapítani) számítva az 5—6 napon kell megkezdeni a védekezést az almamoly ellen. 4—5 naponként permetezzünk 3—4 ízben nikotínoldattal

(egy hl. szappanos vízben oldott 100 gr nikotin) úgy, hogy a fa minden részét érje a permetlé. Hogy erre a célra több permetlé kell, az ne aggasszon bennünket, mert ez a védekezés még sok más kártévő ellen is védelmet nyújt egyúttal, tehát a permetezési költség több kártévő között oszlik meg. Ha az almamoly ellen védekezünk, egyúttal védekezünk a kaliforniai paizstetű ellen is, mert ennek első nemzedéke majdnem egyidőben rajzik az idén az almamoly lya, mert a tavasz hideg volt és így a szaporodása 2—3 héttel eltolódott. Az almamoly ellen védekezés egyúttal védekezés még a levéltetvek, körte recés poskója, az eszelények, levélbarkók és az apróbb testű hernyók ellen is, mert a nikotin ezek nek is jó irtószere. A levélbarkókat szintén együtt irtathatjuk az almamoly hernyóival és ugyancsak ekkor irtjuk egyúttal a poskoskaszagu levéldarazsát is az alma- és körtefákon lévő apró gyümölcsben. Az egres és ribizke levelét pusztító levéldarazslárvákat legbiztosabban nikotinos permetezéssel lehet pusztítani. A nagyobb testű és falánkabb hernyók ellen 1%-os arzénoldattal érhetünk el legbiztosabb eredményt, ha a megvédendő lombot ködszerűen permetezzük meg vele. A korán érő gyümölcsben sok kártétehetnek a darazsak, ezek irtását sem szabad elhanyagolni. Most még keve-

sebb számban repülnek, azért a fogóüvegekkel könnyebben összefoghatók. A darazsfészkek felkutatását és elpusztítását sem szabad azért elhanyagolni. A fagyfoltokat fáinkon kísérjük figyelemmel, ha azt lát-nánk, hogy azokba szuhok telepedtek meg, úgy éles késsel a fertőzést vágjuk ki, a sebet pedig kezeljük sebkátránnyal vagy falzssammal, esetleg ezek hiányában pedig közönséges léhviasszal. A gombabetegségek ellen 1%-os bordólével kellene védekezni, ennek hiányában azonban nyári higitású mészkénlével vagy alumíniumszulfáttal permetezzünk. Lisztharmat ellen kénporozás ad legjobb eredményt. A beteges, száraz ágakat minél előbb távolítsuk el, mert ezzel sok súlyos bajnak vehetjük elejét. A hullott gyümölcsöt, beteg lombot is össze kell gyűjteni 2—3 naponként legalább (jobb azonban naponként) és el kell távolítani a gyümölcsösből, mert a hullott gyümölcs és lomb sok bajnak lehet a kiinduló pontja.

Textilrendelet

A hivatalos lap szedai száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét, amely a textilipar egyes ágaiban felszámítható legmagasabb termelői árak megállapításá-

ról intézkedik. A rendelet érvénye kiterjed azokra az iparvállalatokra, amelyek gyapju, félgypaju, ógyapju és vigonya fonalakat és szöveteket állítanak elő, textilipart bér munkát végeznek, pamutfonalból és pamutfonalat helyettesítő fonalakból, műselyem-, selyem-, len- és kenderfonalakból valamint ezek keverékeiből szövetet, végül pedig fonalakból kötés és hurkolásán textilárut állítanak elő.

Ervényüket veszítik a június 30.-a előtt kiadott bóranyag kiutalások

A Lábbeli Központ értesítette az érdekelteket, hogy a június 30. előtt kiadott bóranyagkiutalások a bór hulladékokra vonatkozóan kivételével érvényüket veszítik. Érvénytelenek tehát az Ipari Anyaghivataltól a Lábbeli Központ rendelkezésére bocsátott, de a központ által beszerzési engedélyek révén ki nem utalt mennyiségek, valamint azok a készletek, amelyeket a központ a tároló cégektől utalt ki, de amelyeket a beszerzésre jogosultak nem vettek igénybe.

A rejtélyes talizmán

IRTA: CLEM YORE

Ugyanakkor, amikor Jim, Papin fáió lábát azon a pontján, ahol akarta, megragadta és másik kezét is használni tudta, arra készülve, hogy Papint teljesen a földre szorítsa, Papin ujjai a kés felé közeledtek. Senati kirántotta a pisztolyát, gyorsan célzott és lőtt. A lövés dörrenésére az alacsony mennyezetű szobában mindenki összereszent.

Jim elengedte Papin lábát. Papin a combjához kapott, a kés végigcsikázott a levegőben, mint a golyó sivitva belescapódott a levegőbe és a bárba zuhant a Billytől nem messze.

Azután pedig, amint Ole egyik keze eltűnt a barasztal alatt és Murdock Denby a kabátja alatt barájt, Senati így szólt:

— Senki se mozduljon! Aki egyetlen gyanús mozdulatot tesz, megkapja az első golyót! Jim, keli fel onnan. Ennek a dolognak vége van! Jim gyorsan megfordult a saját tengelve körül és felugrott.

Amint meglátta Senati villogó szemét, sápadt arcát s a két pisztolyt a kezében, felvillanyozó érzés járta át. Felkapta a kabátját és odaugrott Senati mellé.

Az egyik indián, aki az ajtó közelében állt, kinyitotta az ajtót és kimenekült.

Senati pisztolyt nyomott Jim kezébe.

— Vonulj vissza! — mondta neki.

Azután az elámultan bámuló férfiakhoz fordulva, így szólt:

— A vér sűrűbb a víznél. Jimet kivonom ebből a játékból. A kunyhóban leszünk és a legelső, aki alkalmatlankodik mer, legjobban teszi, ha mingyárt pisztollyal a kezében jön. Végezem. Mindenkép. Ha annyi becsületérzésük és józan eszük van, mint egy ludnak, holnap már nem lesznek itt.

Jim az ajtóhoz ment, kinyitotta és kiment.

Az ajtón kívül megállt, a pisztolyával célbavéve a bár ajtaját. Amikor azután Senati is kiött, becsapta mögötte a nehéz ajtót.

— Azt hiszem, több ir vér van bennem, mint magam is gondoltam. Gyere, menjünk a kunyhóba.

— Vajon hova szaladt az az indián, aki az előbb kiszaladt a bárból?

— Ne törődj vele! Ránéztem s abból megértette, hogy innen ki kell mennie. Bizonvára a kunyhóban vár reánk.

Jim megragadta Senati kezét és keményen megrázta.

Senati harsogó nevetésbe tört ki s így szólt: — Hadd ezt, mert mielőtt letárgyaljuk az ügyünket, el fogsz átkozni, vagy a legszivesebben lemészárolnál.

Eltolta magától Jim kezét.

— Hogy érted azt, hogy legszivesebben lemészárolnál?

— Így értem: Alaskában csak egy dolog van, amit magam számára kívánok s ez Julie Marie! Papin elfogta és idecipelte. Hogy most hol van, azt nem tudom, de ha megtalálom, az enyém. Ha te akarod a nőt, megkaphatod, de csak a holttestemen át.

A kunyhó távoli sarkában, amögött az indián mögött, akit Senati Ole Swede brátiából küldött ide, indián fiu állt. A fiu tágra volt

szemmel meredt előbb Senatira, azután Jimre. Amint Senati a fiut meglátta, valamint kérédezett az indiántól.

— Karluk — felelte az indián — Kon-It'l-től jött.

XXI. FEJEZET.

— Variuláb — kérdezte Senati — hogy jött ide ez a fiu?

A fiu előrelépett és izgatottan így szólt:

— Tegnap éjjel Kon-It'l nagy tanácskozást tartott. Kon-It'l azt mondta, hogy Kanuakalak terjeszti az indiánok közt a himlőt. Erre az összes harcosok megszavazták a maka-putik-makát. Kon-It'l öt férfival Kanuakalakot elvitte valahova egy barlangba. Atvám, Okalik, Fleming püspökhöz küldött, hogy ezt neki elmondjam.

Fleming püspök Smithnél van. Egy indián azt mondta, hogy látta a püspököt. Idejöttem, hogy beszéljek Variulábal és tőle ételt kapiak. Ebbe a kunyhóba huzott be.

Senati Jimre nézett.

— Tudod-e, hogy mi a maka-putik-maka?

— Nem tudom — felelte Jim, akit megdöbentett Senati halálosan kemény tekintete.

Senati megmagyarázta neki a szertartást. Jim így szólt:

— Még meg tudjuk menteni, ha fel tudjuk kutatni Kon-It'l nyomát.

Karluk hadarva magyarázgatni kezdett:

— Ma éjjel láttam, hogy a hegyverincen friss szánnyomok vezetnek át, a Ptarmigan folvó innenső partján. Azt hiszem, ezek Kon-It'l szánjai voltak. Láttam öt hócipő nyomát is. A Kandik folvó mentén lakó indiánok hócipői voltak. Tudom, mert mind a Yukon melléki medvetalp formáját mutatták. Kon-It'l visel ilyen nagy hócipőt, széles ujakkal és kétféle, nehéz szövettel.

Variuláb így szólt:

— Lehetséges, hogy Kon-It'l Kanuakalakot valahová vitte, ahol Papinnal fog találkozni. Én szemmel tartom Papint és Murdockot.

Kiment a hátsó ajtón.

Karluk így szólt:

— Papin terjeszti a himlőt.

Senati biztatására a fiu elmondotta azt, amit már Julie Marienak elmondott. Elmondotta, hogy ígérte meg, hogy odaküldi Fleming püspököt és segítő csapatot küld a Hód- és a nagy Farkasfolvóhoz, hogy Kanuakalakot megmentse. Amikor Julie Marie nem érkezett meg, Okalik öt küldötte Smith telepre, ahol egy indiántól hal-lotta, hogy az látta a püspököt.

Senati szemében haragos fény villant fel.

— És a Smithhez vezető uton Papin elfogta. Már mindent tisztán látok. Jim, amint erre a vidékre érkeztem, az volt az első dolgom, hogy megfigyeljem Moreau házat. Papin és én a ház körül leselkedtünk a karácsony előtti éjszakán. Egy ablakon benéztem és megláttam Julie Mariet. Hosszasan néztem engem tácránvilt szemmel. Miután őt láttam, teljesen meginogtam, hogy résztvegyek-e tovább a terv keresztülvitelében. Visszatértem, hogy újra lássam és hogy esetleg magam számára elraboljam. Benéztem a kutyaóba és megláttam Füstöst. Ki akart szabadulni és két lábra állva hagyta, hogy messi-

mogassam. Elhatároztam, hogy ellopom s ezt nem is tettem. Idehoztam és egy nap, amikor nem voltam itt, Papin egy doronggal félie avonverte. Ekkor kaptunk arról hírt, hogy Billy nem tudta megszerezni a talizmánt s hogy az még a birtokodban van. Elindultam, hogy megszerezem. Most már mindent tudsz. Nem tudtam, hogy Papin milyen alávaló cselekedetet művelt. De azt tudom, hogy miután Julie Mariet láttam és az anyámmal beszéltem, valami változás ment végbe bennem. Már nem vagyok olyan kemény legény, amilyen voltam.

— Azt mondtad, hogy te Jim vagy?

— Igen, de ezzel nem értem el célt. Azt mondta az anyám, hogy foltok vannak a szememben és azonnal megismert. Azután pedig felhajtotta a kabátom ujját és meglátta a telovalást. Ez állítólag kicsinyített mása annak a talizmánnak, amely a birtokodban volt s amelyet tőled elvettem. „Napsugár” Jim aranyat olvasztott meg, abból azt a két egymással szembeállított hollót öntötte és az anyámnak adta. Az anyám kettétörte és az egyik felét odaadta atyámnak, hogy hordja magán. Erre vonatkozólag majd el fogok neked mondani mindent. ha ezt a felfordulást rendbehoztuk.

Variuláb jött be a szobába és jelentette: — Papin és Murock szánon éppen most indultak el az erdő felé.

Senati így felelt:

— Fogjon be számomra egy kutya fogatot. Azonnal indulunk. Jim, vedd az egyik pisztolyt. Karluk, te vidd ki Variulábnak ezt az ételt és takarót. Én azonnal indulok, hogy Billyt elcsipjem.

Elindult az ajtó felé. Jim elálta az utiát.

— Mindennek megvan a maga módja. Senati, de te úgy viselkedel, mint egy két éves feleltlen gyermek — mondta. — Lesz még bőven idő arra, hogy belékössünk Billybe, ha az anyádat megtalálom. De hol van Julie Marie?

— Nem tudom. Ma reggel jött rá Variuláb, hogy idehozták. Nem akartam Papint vagy Murdockot megkérdezni, mert azt gondoltam, hogy hazudni fognak és legfeljebb azt érhetem el, hogy meggyűsítik minden arra irányuló tervemet, hogy a lányt megkapjam.

— De hogy volt módjában Variulábnak, hogy veled ezt közölje? És honnan gondolta, hogy ez érdekel téged?

— Valamikor az anyám ápolta. Amikor megtudta, hogy Papin rosszat forral az anyám ellen, eljött hozzám és közölte velem. És ugyanakkor elmondotta, amit Julie Marietől tudott, mert a lány úgy nyilvánvaló kapcsolatban volt az anyám ellen tervezett merénnyel. Variuláb azok közé az indiánok közé tartozott, akiket Ole Swede arra használt fel, hogy pálinkát szállítson a Kandik és a kis Fekete-folvó mentén lakó indián törzsek számára. Lehet, hogy igazad van Billyre vonatkozólag. Menjünk innen.

Folytatása következik.

Apróhirdetések

Négy középiskolát végzett leányt felvevünk. Három nyelv tudása kívánatos. Jelentkezni azonnal. CIK-TA cíppüzetben. Zombor, Kossuth Laios u. a-1940-f.

Nagvobb ház szabad kézből eladó. Zombor, Juhász ucca 3. Érdeklődni uevanott. a-1936-f

Telefon számunk: 2-07.